

VERZONDEN 15 APR 2011

Grondgebied

Bond Heemschut, Provinciale Commissie
Zuid Holland
P.J. Blokstraat 4
2313 ET Leiden

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
Fax: (0172) 465 564
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Uw kenmerk 101204	Uw brief van 9 december 2010	Ons kenmerk 2011/12835	Datum 14 april 2011
Inlichtingen bij De heer K. Schoonderwoerd		Doorkiesnummer Tel: (0172) 465321 Fax: (0172) 465632	Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

Onderwerp
Beslissing op bezwaarschrift monumentenstatus sluis Machineweg
(zaaknummer: 2010/36331)

Geachte heer Onel,

Op 9 december 2010, ingekomen op 13 december 2010, hebt u een aanvullend bezwaarschrift ingediend. Het bezwaarschrift richt zich tegen de afwijzing van uw verzoek de sluis aan de Machineweg aan te wijzen als gemeentelijk monument. Hieronder leest u het verloop van de procedure, de beslissing op het bezwaarschrift en de aanvulling van de motivering. De brief sluit af met een verwijzing naar de beroepsmogelijkheden.

Advies commissie bezwaarschriften

Uw bezwaarschrift is om advies voorgelegd aan de commissie bezwaarschriften. Dit gebeurt op basis van de Algemene wet bestuursrecht en de Verordening commissie bezwaarschriften. De commissie heeft op 3 maart 2011 schriftelijk advies uitgebracht. Als bijlage bij deze brief treft u kopieën aan van het advies en het verslag van de hoorzitting op 1 februari 2011.

Beslissing op bezwaar

Het advies en de daarin opgenomen overwegingen van de commissie nemen wij over. Hieruit volgt dat wij

1. de bezwaren tegen het besluit tot afwijzing van de monumentenstatus van de sluis aan de Machineweg, gegrond verklaren wegens onvoldoende motivering;
2. het primaire besluit in stand laten met de hierna opgenomen aanvulling van de motivering.

Aanvulling motivering

Locatie gemaal

Al vanaf de 16e eeuw ontwatert de Noord- en Zuideinderpolder op de plaats van het huidige gemaal. Vanwege de waterstructuur en de hoogteligging is deze hoek van de polder de meest logische plaats. Een locatie in een ander deel van de polder vraagt grote investeringen en langdurige procedures voor bereikbaarheid, grondverwerving, voorzieningen in de waterinfrastructuur en het realisering van een kering onder de provinciale weg door.

Alternatieven voor realisatie van het gemaal

Hoogheemraadschap van Rijnland heeft de volgende alternatieve oplossingen op haalbaarheid onderzocht.

1. Gemaal Neptunus slopen en een nieuw gemaal bouwen. Hierbij zijn de volgende kanttekeningen te maken.
  - a. Sloop is kostbaar in verband met langdurige noodbemaling;
  - b. Sloop is definitief;
  - c. Bouwvallige staat van het sluisje blijft bestaan;
  - d. Gemaal is nu aangewezen als gemeentelijk monument, waardoor deze optie niet waarschijnlijk is.
2. Nieuw gemaal inpassen in de bestaande bebouwing van het gemaal Neptunus. Hierbij zijn de volgende kanttekeningen te maken:
  - a. Ingrijpende wijzigingen aan het gebouw zijn noodzakelijk omdat het nieuwe gemaal met een vijzel moet worden uitgevoerd;
  - b. Langdurige noodbemaling;
  - c. Bouwvallige staat van het sluisje blijft bestaan.
3. De sluis slopen en met gebruikmaking van de aanwezige waterinfrastructuur op dezelfde plaats een nieuw gemaal bouwen.
4. Een nieuwe plek voor het gemaal realiseren ten zuiden van de sluis, tegen de erfgrans met de roeivereniging. De kanttekeningen bij deze variant zijn:
  - a. Verplaatsing aanlegsteiger van de roeivereniging;
  - b. Extra doorsteek in de waterkering en onder de weg door;
  - c. Grote diversiteit bouwwerken;
  - d. Bouwkundige staat van sluisje blijft bestaan.

Kosten

De diverse alternatieven zijn door het hoogheemraadschap begroot op de volgende kosten.

1. circa € 1.55 miljoen.
2. circa € 1.85 miljoen.
3. circa € 1.10 miljoen.
4. Deze variant is niet begroot. De gemeente wijst deze namelijk om diverse redenen af. Door de extra maatregelen die nodig zijn, worden de kosten aanzienlijk hoger geschat dan die van variant 3.

Mogelijkheden tot functioneel behoud van de sluis

In de hiervoor genoemde kosten is de herbouw van de sluis niet meeberekend. Deze zijn in 2009 begroot op ongeveer 800.000 euro, inclusief BTW. De Zuid- en Noordeinderpolder is voor recreatievaart niet geschikt. De doorvaarhoogte van kunstwerken is beperkt, de polder is doodlopend en voor een verbinding naar de Nieuwkoopse Plassen is een nieuwe sluis of een overdraagpunt voor kano's nodig. Het aanpassen van kunstwerken en het maken van een nieuwe sluis brengen hoge kosten met zich mee. Hiervoor zijn geen financieringsmogelijkheden aanwezig. Verder is het uit een oogpunt van waterkwaliteit niet wenselijk dat er een verbinding komt met de Nieuwkoopse Plassen.

Een sluis die een functie heeft moet ook worden bediend. Het hoogheemraadschap is geen vaarwegbeheerder en ziet hierin ook geen taak voor zich weggelegd.

Provincie Zuid-Holland, hoogheemraadschap van Rijnland en Gemeente Alphen aan den Rijn hebben bestuurlijk aangegeven de investering voor de herbouw van de sluis niet te willen dragen. Bond Heemschut ziet geen mogelijkheden om het beheer en onderhoud te verzorgen.

Ons kenmerk
2011/12835

Datum
14 april 2011

Blad
3

Gevolgen niet slopen sluis

Als de sluis niet wordt gesloopt, moeten er maatregelen worden getroffen om verder verval tegen te gaan. De goedkoopste optie om behoud van de sluis te garanderen is deze dicht te gooien met zand. Hierdoor blijven de contouren zichtbaar. Niets doen is geen optie. De sluis brokkelt namelijk steeds verder af. Dit betekent uiteindelijk dan toch een renovatie. Op basis van artikel 98 van de Waterstaatsweg mag Rijnland deze kosten niet voor haar rekening nemen. Ze vloeien namelijk voort uit een taak die ligt buiten de behartiging van belangen die via een reglement aan het waterschap zijn opgedragen.

LOP

Het Landschapsontwikkelingsplan Rijn- en Veenstreek (hierna: LOP) is tot stand gekomen in een samenwerking tussen de vier deelnemende gemeenten Alphen aan den Rijn, Kaag en Braassem, Nieuwkoop en Rijnwoud. Dit onder coördinatie van het Rijnstreekberaad. Hoogheemraadschap van Rijnland (eigenaar van sluis en gemaal) is met een vertegenwoordiging in de klankbordgroep betrokken bij het opstellen van het plan. De raden van de vier gemeenten hebben in het voorjaar van 2009 het visiedeel vastgesteld. In het najaar van datzelfde jaar is het uitvoeringsprogramma onderwerp van besluitvorming geweest.

Het LOP is een integraal plan dat aandacht besteedt aan aspecten van het landschap die uiteenlopen van ontstaansgeschiedenis en haar cultuurhistorische waarden tot het huidige gebruik in al zijn verscheidenheid. De inventarisatie en analyse van bestaande waarden en ontwikkelingen vormen de opmaat voor het visiedocument. Dat wordt weer verder uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma.

Uit de visie volgt dat watergangen en sluizen beter bevaarbaar moeten worden gemaakt. Op de bijbehorende kaarten is dit weergegeven als het oplossen van knelpunten in een recreatief netwerk en aanleg/ verbetering sluis. Dit komt terug in deel 2 van het uitvoeringsprogramma (R10). Onder de aanduiding S3 staat genoemd: Herstel sluis Grote Wetering –Aarkanaal. Voor de realisatie is een tijdpad aangehouden van 2013 tot 2020. Eerdere uitvoering is mogelijk door mee te liften met kansen die zich eerder aandienen.

Het uitvoeringsprogramma regelt geen financiële middelen voor projecten zoals herstel van de sluis. Hoogheemraadschap van Rijnland staat vermeld als trekker van het realiseren van vaarverbindingen en het oplossen van knelpunten.

Hiervoor is duidelijk gemaakt dat diverse partijen geen financiële mogelijkheden zien tot herbouw van de sluis. Zelfs het open houden van mogelijkheden voor een herstel in de toekomst is bestuurlijk geen haalbare optie gebleken. Blijft over dat voor versterking van recreatief gebruik van de vaarverbinding herstel van de sluis geen harde noodzaak is. Een goede voorziening om kano's over te dragen volstaat ook.

Beroep

Wij maken u erop attent dat u op basis van artikel 8:1 van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief een beroepschrift tegen dit besluit kunt indienen. Het beroepschrift richt u aan de rechtbank `s-Gravenhage, sector bestuursrecht, postbus 20302, 2500 EH te `s-Gravenhage.

Het indienen van een beroepschrift schorst niet automatisch de werking van het bestreden besluit. U kunt hiervoor op basis van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht een

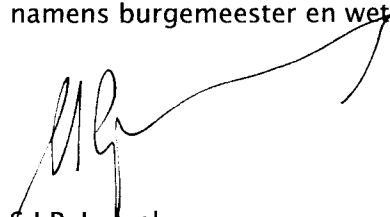
Ons kenmerk
2011/12835

Datum
14 april 2011

Blad
4

verzoek om voorlopige voorziening indienen. Dit verzoek richt u aan de voorzieningenrechter van de rechtbank, sector bestuursrecht, postbus 20302, 2500 EH te 's-Gravenhage.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

S.J.P. Lyczak
portefeuillehouder Monumentenzorg